

ใบความรู้ที่ ๑ เรื่อง การตั้งคำถามและตอบคำถาม
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง ฝึกอ่านประเทืองปัญญา
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ห้องสมุดป่า (๑)
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๔๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

การใช้คำถามเป็นเทคนิคสำคัญในการเสาะแสวงหาความรู้ที่มีประสิทธิภาพ การถามเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ ช่วยให้ผู้เรียนสร้างความรู้ ความเข้าใจ และพัฒนาความคิดใหม่ ๆ กระบวนการถามจะช่วยขยายทักษะการคิดและทำความเข้าใจให้กระจ่างได้ ก่อให้เกิดการทบทวน การเชื่อมโยงระหว่างความคิดต่าง ๆ ส่งเสริมความอยากรู้อยากเห็นและเกิดความท้าทาย

การตั้งคำถามมี ๒ ระดับ คือ คำถามระดับพื้นฐานและคำถามระดับสูง ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

๑. คำถามระดับพื้นฐาน เป็นการถามความรู้ ความจำ เป็นคำถามที่ใช้ความคิดทั่วไป หรือความคิดระดับต่ำ ใช้พื้นฐานความรู้เดิมหรือสิ่งที่ประจักษ์ในการตอบ เนื่องจากเป็นคำถามที่ฝึกให้เกิดความคล่องตัวในการตอบ

๒. คำถามระดับสูง เป็นการถามให้คิดค้น หมายถึง คำตอบที่ผู้เรียนตอบต้องใช้ความคิดซับซ้อน เป็นการส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์และกระตุ้นให้ผู้เรียนสามารถใช้สมองซีกซ้ายและซีกขวาในการคิดหาคำตอบ โดยอาจใช้ความรู้หรือประสบการณ์เดิมมาเป็นพื้นฐานในการคิดและตอบคำถาม

การตั้งคำถามที่ดี

- ๑) ก่อนที่จะมีการตั้งคำถามนั้นเราก็ควรตั้งใจฟังทำความเข้าใจกับเรื่องนั้น ๆ
- ๒) มีการจดบันทึกระหว่างการฟัง ในเรื่องที่สนใจหรือมีข้อสงสัย
- ๓) จับใจความหรือประเด็นสำคัญของเรื่องที่ฟังให้ได้
- ๔) ตั้งคำถามที่ชัดเจนตรงประเด็นไม่กำกวม
- ๕) ตั้งคำถามให้เหมาะสม ถูกกาลเทศะ
- ๖) ใช้ภาษาที่สุภาพ เข้าใจง่าย และใช้เหตุผลมากกว่าอารมณ์หรืออคติ
- ๗) มีความคิดสร้างสรรค์ รู้จักคิดหลายแง่มุม เพื่อจะได้คำถามที่หลากหลายแนวคิด